

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Orationibvs Iaculatoriis Libri IV. Ascetici, Seu ad
exercitationem spectantes**

**Balinghem, Antoine de
Antverpiae, 1618**

Cap. II. Christi Domini seu præcepto, seu consilio hisce orationibus
iaculatoriis fieri satis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51085](#)

sicuti cōmuni sermone tritum est, vt semper id quempia facere dicamus, in quod magno animi studio incumbit, vt quoad eius fieri potest, nullā illius prætermittat occasionem. Quis enim si in viri cuiuspiam litteris dediti incidat mentionem, non eum verē afferat optimis artibus studere semper? De equitandi studio, equitare semper? de ludi amante, ludere semper? tum quod ea ipsa ceteris anteposant, tum quod ijs sese, quoties id quidem licet, lubenter applicent, & exerceant. Atque hæc grauissimi auctores.

C A P V T II.

Christi Domini seu præcepto, seu consilio hisce orationibus iaculatoriis fieri satis.

CVM nostra intersit plurimum oratione mētem exercere atque recreare, Christique de ea præceptis obsequi, non alia sanè mihi quidem occurrit ratio id perficiendi, quam hisce frequentibus, ijsque breuibus ad Deum aspirationibus: quod quidem sic explico. Ea est humanæ naturæ conditio, vt mēris actionibus diu insistere nequeat, neque diuinarum rerum contemplationi, cōmentationique continenter operam dare: cuius ea ferē est ratio, quod mentis operationes in hac

hac quidem vita, absque corporis corporearumque facultatum & instrumentorum adminiculo non perficiantur: quæ quidē, usus assiduitate fatigantur, flaccescunt, sensimq;
consumuntur. Et quamquam (vt scitè Caietanus) in hisce actionibus quiescat corpus, <sup>In 2 z.
q. 18. ar.</sup> s. neque loco moueatur, quod cōtra sit in mechanicis, nihilominus fatigatur vehemēter, tum continentem mentis attētione, cui ipsum etiam adminiculatur, tum multa vitalium spirituum consumptione.

His accedit ipsius corporis grauitas, cuius pondere prægrauata mens, dum sursum nititur, statim ad infima impetu quodam deicitur: corpus enim quod corrumpitur aggrauat animam (vt rectè monet Sapiens) & <sup>Sap. 9.
15.</sup> deprimit terrena cogitatio sensum multa cogitantem. Quod præclarè Gregorius quodam loco, vbi simul explanat quemadmodū <sup>Lib. 10.
moral.</sup> inter se dissideant actiua vita & contempla- ^{c. 19.}
tiua, quod etiam in rem præsentem facit: in actiua, inquit, sine defectu mens figitur, à cōtemplatiua autem, infirmitatis suæ pondere victa lassatur: illa quippe tantò firmius durat, quantò ad vicinā se erga utilitatem proximi dilatat. Hæc tanto celerius labitur, quātò & carnis claustra transgrediens super semetipsam ire conatur. Illa per plana se dirigit, & idcirco pedem operis robustius figit. Hæc autem quò super se alta appetit, ad se cō

cap. 1. eo citius fessa descendit. Quod bene ac bre-
uiter Ezechiel insinuat, cum eorum quæ vi-
derat motus animalium narrat, dicens: &
animalia ibant & reuertebantur: quia ele-
ctorum mentes per hoc, quod diu persistere
minime in contemplatione sufficiunt, sese
iterum ad operationem fundunt, ut in his
quæ sibi iuxta sunt, se exercendo resoueant,
& super se rursus surgere contemplando
conualescant.] Probat deinceps hac vicissi-
tudine actionis & contemplationis non de-
trahi oranti stabilitatem, & constantiam o-
ptimèque illi aptari illud Job in cuius expli-
catione tum versabatur: *Et eris stabilis & non
timebis.* Quod neque à proposito abhorret.
Sed dum, (inquit) hæc eadem contemplatio
more debito per temporum interualla repe-
titur (quod hisce nostris orationibus iacula-
torijs haberi satis per se patet) indeficienter
procul dubio & in eius soliditate persistitur:
quia et si infirmitatis suæ pondere superata
mens deficit: hanc tamen iterum continuis
conatibus reparata comprehendit. Nec sta-
bilitatem suam in ea perdidisse dicenda est,
à qua eti semper deficit, hanc & cum perdi-
derit semper inquirit.]

Maneat itaque summo esse opus mentis
nisu, conatuque ad diutiū orando perseue-
randum, animumque ab externis rebus au-
candum: quem quidem conatum, in paucis-
simis

simis reperire licet, quandoquidem mortales, sui plus æquo amantes quæcumque naturæ violentiâ perficiuntur, ea acerbè oderint. Atque eam ob causam suadent Sancti Patres, ut orandi aliqua fiat intermissio. Hom. 5.
Vnus instar omnium sit idem Gregorius. in E-
Quia diu mens, inquit, stare in contempla- zech.

tione non valet, sed omne quod de æternitate per speculum & in ænigmate conspicit, quasi furtim hoc, & per transitum videt, ipsa sua infirmitate ab immensitate tantæ celsitudinis animus repulsus, in seipso relabitur: Et necesse est, ut ad actiuam redeat, sequere ipsum continuè in vſu bona operationis exerceat, ut cum mens surgere ad contemplanda cælestia non valet, quæque potest bona agere non recuset.] Hæc Gregorius. quibus subdit, virtutum actionibus sese aptiorem ad orandum referre mentem, quod etiam de iaculatoriis accipe: sicque fit (eius sunt verba) ut ipsis suis bonis actibus ad superiora rursus in contemplationem surgat & amoris pastum de pabulo contemplatæ veritatis accipiat. In qua quia diu se tenete ipsa corruptionis infirmitas non potest, ad bona rursus opera rediens, suavitatis Dei memoriam pascitur, & foris piis actibus, intus vero sanctis desiderijs nutritur.]

Cum igitur non possit mens longiores orando trahere moras, tum ob corporis, ea-

R. pitif-

pitisque imbecillitatem, tum ob irruentia
continenter phantasmat, quæ attentionem
distrahunt aliò, animuñque in mille partes
diuidunt, atque nihilominus ex Christi pre-
ceptione crebrò immò semper orationi insi-
stendum; conficitur sanè non aliam super-
esse rationem, eius rei perficiendæ quām ad-
hibitis frequentibus ad Deum aspirationi-
bus: qui enim creberimus est in orando, li-
cet perbreuis, hic sanè communī hominū
more probè dicitur semper orare: quemad-
modum etiam qui quauis horā, atque adeò
frequenter esitaret, verè diceretur semper
edere; non item is qui iterum atque iterum
in singulos dies multum cibi sumeret. Ita ne-
que is semper orare dicendus est, qui vnā aut
alterā oratione licet producione contentus,
reliquum diem totum, ita humanis extensis-
que dat negotijs, vt ea frequentibus iacula-
torijs non interruptat, ac quasi condit ani-
metque.

Concludam istud caput hoc monito. Cu-
randum in primis Ascetæ ne ab orationibus
iaculatorijs illico mentem cogitationemque
ita referat ad humana, vt iis fese penitus im-
mergat: sed perpetuò quasi alterum animæ
oculum in cælestia teneat defixum, vt hoc
facilius rursus quando opus erit, & licebit,
considerationem erigat ad Deum: sed præ-
stat audire S. Gregorium idipsum grauissi-
mis

mis hisce verbis præscribentem: Electa, in ^{In c. t.} quit, anima cum infirmitate grauante à Dei ^{1. Reg.} contemplatione repellitur, vt redire in eandem visionis altitudinem valeat, debet habere constructa ædificia munitionis quatenus ad semetipsam relapsa in alto se teneat, vnde iterum ad eandem intimæ claritatis altitudinem cōsurgat. Quod & sub typo Hierusalem electæ animæ per Prophetam dicitur. Sta in excelso, & vide iucunditatem quæ veniet tibi à Deo tuo. quasi dicat. Etsi manere iugiter in Dei contemplatione non potes, ^{Baruch.} ne vique ad ima deponaris, vt ab altis cu- ^{4.36.} stodiæ tuæ turribus, ad eam contemplandum sine difficultate concordare, quem de- sideras, possis.

Deinde redditum illam Elcanæ cum Anna coniuge in ciuitatem suam Ramatha morali sensu ira explicat. In Ramatha quidem ciuitatem suam reuertitur anima, si cùm à diuina maiestatis visione repellitur in sanctorum Angelorum contemplatione retinetur. Sed cum de ista subtiliori natura id est Angelica cogitare non præualet, si ad beatos martyres vel electos alios, qui iam æternitate recepti sunt, meditando recurrit (quia de perfecta eorum gloria cogitat) nimirum tunc in sua ciuitate recipitur, qui mortali in sublimibus prohibetur.] Hactenus Gregorius. Quæ eodem præceptiones usi esse possunt longioribus

ribus etiam orationibus, quas dū quispiam vel ob importunè se ingerētia phantasmata, aut corporeæ molis onus mentē deprimens nō valet producere, neque diutiū in Deum, diuinisq; eius perfe ctiones figere obtutum, seruiat tempori, seseque ad faciliora transferat, ad Angelos adeat, eos appellet ut sibi sint præsidio, & quod de sanctis martyribus prescripsit magnus Gregorius idem factit in cæteris sanctorum ordinibus & choris. Ita non exiguo fructu absque tædio, atque adeò summâ facilitate tibi effluent transigeturque tempus orationi præstitutum.

C A P V T III.

Cur necesse est frequenter in hisce ad Deum aspirationibus ex Ambroſio Augustino & Cypriano.

CVm dictū sit diuino præcepto frequen-
tandā orationē, idq; præstari maximè orationibus eiaculariis, earum deinceps ne-
cessitas & quidē ex sanctorū Patrū sensu ex-
plicāda, eaq; menti subijciēda, quæ nos me-
rito ad eas crebrò usurpādas mouere possint
ac debeant. Qua de re ita quidē Ambrosius.
Sicut nullum est momentū, quo homo nō v-
tatur vel fruatur, Dei bonitate & misericor-
diā, sic nullum debet esse momentum quo
cum præsentē non habeat in memoria.] Me-
mini

Lib. de
dignita-
te con-
dit. hu-
manæ
e.z.